

טמורת הש"ס

א) שנת כ"ג (ב) מדישי"על
ז) עין לקמן ה' (ג) יומא
ז' (ד) ו'י"ח חס' לקמן ח'
ד'ה מה פמיה' (ט) ו'הכח'
רש"י' (ו) ו'זיל אדר'
(ז) אמת לוי' (ח) דבתי'
למה ועי' רש"י' (ט) ו'יקרא'
טו' (י) [במדרש כ"ט] (כ) ז"ל
ומז' רש"י' (ל) ו'יקרא' ס'
ועי' טו' ו'יע' חס' שנת
כ' ד'ה מלאח'.

תורה אור השלם

1. שיעור עיון אחר
חזקת מלביד חזקת
הבפרים ופלת התמיד
וטמורתה ונסביותה:
במדרש כ"ט י"א

מוסף רש"י

שבועות שמים. שבועות
של ניטוי להרע או להטיב.
שמים הן להחיות עינין
קרני עולה ויורד האומר
בפרשה. נפקי מלמד או
לטיב. דמשמע להכח.
ואכל ואל אכל. ו'הוא
ארבע. י' ק' ל' ג' ע' ד'
שמים מרבי' הכתוב לל
אשר יעטף האדם לרבות
לעבר. אכלתי ולא אכל. א'
אכלתי ולא אכל. ו'הוא
דיעות הטומאה.
האחרות הקבועות עולה
ויורד או נפש י' חס' ו'ג'
ואתמין שאין הכתוב מוכר
אלא בטומאת מקדש
וקדשיו. שלאחר שבועות
אכל קודש או נכנס למקדש
ולפי' (לקמן ד'). שמים
מתחייב אלא כדכתיב חס'ה
דיעה בסוף העולם
בימים. כגון ארבע שבועות
ועל מנת טומאה ואל
קדש ומשאל ידע שאלו
בטומאה. שמים הן
מתעשרות הכתוב ועל
מנת והוא משא. משמע
שעל מנת טומאה אכל
זכור הוא טומאה קדש וזה
מקדש. ה' שמים. העל
טומאה לני קדש והעל
טומאה לני מקדש. שדון
ארבע. י' ק' ל' ג' ע' ד'
שמים מרבי' ועל ועל
ב' פעמים. לרבות את
היורד לטומאה אכל ועל
מנת קדש כסוד שולין
הן. או נעל מנת מקדש
ו'ש'. מראות נגעים.
ואין בה דיעה בסוף.
שמים הן. שמים הן.
שדון ובהת. שדון
ארבע. מרבי' שפחת
שהיא משפט טעילה. כמו
(ש"א ג) שפתי נא אל
אח ו'ג'. מרבי' עטילה לוי
ו'ה'. מולד לשלח ותולד
לבהר. ו'ש' משום הכרח
שהי כשנל. שהי לה כסוד
היכל. שאל כמר ל'ג'.
שניה לה כקדוש ביה.
מלאה לשון זכר הוא משום
ה'י ש'י ש'ס ארבע
(שבת ג) וכע"ז לקמן ה'.

יש בה דיעה בתחילה
אין בה דיעה בסוף.
שכשעמאל ידע שבועות
ועל מנת טומאה
ונכנס למקדש וזכר
עודה ל' כטס' ו'ח'ים
שנכנס למקדש טמא
(בירוחם כה').

שבועות שמים פרק ראשון שבועות

ב.

עין משפט
נר מצוה

א א מ"י פ"ח מ"ח
שניות הלכה א פתח
ל'אין ר"ח ועי' טו':
ב ב ג ד מ"י פ"ח טו':

שבועות. הא דלא פתח האי מסכת כל כינוי שבועות כשבוועות
דפתח נדרים וזכיר משום דתנא ממכות קא סליק
דמפרש בגמרא הולך לפתוח בשמים שכן ארבע והואיל ולא מני
פתח בכינוי מו לא חס' לנטות אח"כ וא"ת אמאי לא מני ידיעות
כרישא דהא בקרא כתיב כרישא או
נפש אשר תגע וגו' והדר נא נפש
כי תשבע וגו' וי"ל דשבועות הוא
עיקר המסכת דכפדר ישועות קאי
ואגב שבועות מני ידיעות משום
דגבי הדדי כתיב דמפרש בגמרא
א"י משום דמילי דשבועות כתיבי
בקרא כרישא ונפש כי תחטא וגו'
(ויקרא ה) והוא עד דהיינו שבועת
העדות והאי ללא פתח בשבועת
העדות משום דלית בהו שמים שהן
ארבע: ידיעות הטומאה שמים
שהן ארבע. מימה דהעלמות וי"ל
למימתי דהיא עיקר מילתא העלם
טומאה דקודש ומקדש והעלם קודש
ומקדש וי"ל דיתחא ליה למנקט לשון
ידיעה מטעמא דמפרש כפ"ב (דף
ד'): ידיעות קמייתא דלימנאו כלל
המורה כולה קא חשיב א"י לאידך
לישאג ידיעות כתיימא דאחיון
לידי קרבן קא חשיב והך לישאג
הא דלא מני נמי ידיעות השבת
משום דיתחא ליה למנקט יציאות
דמלאכות גופייהו איכא שמים שהן
ארבע אבל הכא לא מני למנקט
הטומאות שמים שהן ד' ליתא אלא
ממני טומאת קודש וטומאת מקדש:
יציאות השבת שמים שהן ארבע.
בגמ' מפרש שמים הואכה
דעני ודבעל הבית שהן ארבע הכונה
דעני ודבעל הבית וימיה אחאי
חשיב דעני ודבעל הבית דמרי דמה
לי עני ומה לי בעל הבית ויש לומר

שתיים שהן ארבע ידיעות הטומאה שמים
שהן ארבע יציאות השבת שמים שהן ארבע
מראות נגעים שנים שהן ארבעה את שיש
בה ידיעה בתחלה וידיעה בסוף והעלם
ביתנים הרי זה בעולה ויורד י"ש בה
ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף שעיר
הנעשה בפנים ויום הכפורים תולה עד
שיורע לו ויביא בעולה ויורד י"אין בה
ידיעה בתחלה אבל יש בה ידיעה בסוף
שעיר הנעשה בחוץ ויום הכפורים מכפר
שנאמר ימלכד השאת הכפורים על מה
שזה מכפר זה מכפר י'מה הפנימי אין
מכפר אלא על דבר שיש בה ידיעה אף
החיצון אין מכפר אלא על דבר שיש בה
ידיעה ועל שאין בה ידיעה לא בתחלה
ולא בסוף שעירי הרגלים ושעירי ראשי
חדשים מכפרין דברי ר' יהודה ר"ש אומר
שעירי הרגלים מכפרין אבל לא שעירי ראשי
חדשים ועל מה שעירי ראשי חדשים מכפרין
על

דאטריין למתנינהו משום דקס"ד ללא היו דרך הואכה אלא
כשעמד ברשות היחיד ונטל פירות ואלא לרשות הרבים אכל כי
האי גוונא דגופו ברשות היחיד וידו ברשות הרבים או ירפכא ללא
דרך הואכה היא וככי האי גוונא אמר כפ"ק דשבת (דף ג:) ידו
של אדם אינה לא ברשות היחיד ולא ברשות הרבים ואיטריין למימתי
דלא מני כן הואכה שלישית דפרשישית ור"מ מפרש דהואכי מלאכה
גרועה היא דמה לי אם מוציא מרשות היחיד לרשות היחיד ומה לי
לרשות הרבים לכך הולך לפרש כל ענינים דעני דועשיר ודעיר
דמלאכה גרועה היא מדאמר בריש הורק (שנת דף טו: וס) הואכה
גופא היכא כתיבא אדרש לה מויכלא העב מהביא חי וקאמר
אשכחנא הואכה הכנסה מגלן סברא היא מה לי אפוקי מה לי
עוילי ולשאר אבות לא צעירא קרא אלא מחייבין כל דהו במשקן
והואכה הימה במשקן דאמר בפרק כמה טומינן (סס דף טו: חס)
הורידו קרשים מעגלה לקרקע ואחם אל תוילאו הס העלו קרשים
לעגלה ואחם אל תכניסו ולשאר מולדות לא חיישין דלהו במשקן
אלא אכז לחודה אכל מולדות דהואכה צעי בפרק הורק (סס דף טו:)
והיינו משום דמלאכה גרועה היא ואין להאריך כאן יזכר:
בראיות נגעים שנים גרסין ולא שמים דמראה לשון זכר הוא
דכתיב (שמות ג) את המראה הגדול הזה ותנן נמי
במס' נגעים (פ"א משנה ד) ומיימי לה בהמונח מקדש (ובחס דף פח:
וס) מראות נגעים רבי דוסא בן הרקיסא אומר שלשים וששה
עקבא בן מהללאל אומר שבעים ושנים והא דקתני חס טובא
משום דחשיב נמי פתיחי א'י מני כיל נגעי ובגדיס'ו:
מכדי

לכשירעו אלמא קודש ידיעה עושים הן: עד שיעור לו. שאכל קודש בטומאה: אין בה ידיעה כפחלה. שלא ידע בטומאה ויזכר זה לא
יבא לכלל קרבן עוד לעולם שהרי אין קרבן בא אלא על שיש בו ידיעה כפחלה: שעיר הנעשה בחוץ ויום הכפורים מוכר. ויום הכפורים
הוא נעמו ומעיל עם הקרבנות שנאמר (ויקרא כג) כי יום כפורים הוא: שנאמר. בשעיר הנעשה בחוץ ושעיר חטאת אחד מלכד חטאת הכפורים
והוא שעיר הנעשה בפנים הקיסא לך הכתוב ללמד שעל מה שזה מכפר זה מכפר: מה פנימי אינו מכפר אלא על דבר שיש בו ידיעה. כפחלה
דחי ילפינן כהדיא בגמ' [לקמן י:] דלינו מולה אלא על דבר שיש בו ידיעה כפחלה: אף חיוין אינו מכפר אלא על דבר שיש בו ידיעה. [מ"א מינהו ידיעה
בסוף ולא כפחלה דלא אחא לכלל קרבן ומכפר זה כפרה מגורה בלא תלייה. וא"ת כיון שהוקשו יכפרו שניהם על שיש בו ידיעה
כפחלה וי"מ לטומאה שארבעה בין זה לזה הא פריך בגמ' (דף טו: חס) ומני לה: שעירי הרגלים. כלל הרגלים נאמר (שעירי חטאת. וטמא) [לקמן טו:
מפרש מנא ליה דאשאי בה ידיעה לא כפחלה ולא בסוף מכפר: ר"ש אומר שעירי הרגלים מכפרים. עליה אכל לא שעירי ראשי חדשים:
על

והוא שיש בו ידיעה ונטל חצן והואילא לחוץ ואחם לעומד בפנים
ונטל חצן ממקומו והואילא כדו והניחו בחוץ: שכן ארבע. יש
ללמוד מאלו שכשם שהקפידה תורה מרשות לרשות הואכה כך
הקפידה בהכנסה והרי הן שמים אחת לעומד בפנים והוא שיש בו
לחון ונטל חצן והכניסו ואחם לעומד במחוץ ונטל חצן ממקומו
והוא שיש בו פנים והניחו: מראות נגעים. שמהלכות מביא עליהם
קרבן לטהרתו שנים כחיוין כמקרא (ויקרא יד) שאת ובהרת והן חלוקין
במלאכה דמפרש בגמ' [ה:] שכן ארבע. יש לרבות מולדה לזו
וחלדה לזו דמפרש בגמ' [שס:] אם שיש בה ידיעה. כליה טומאה
קאי. ובגמרא [ג:] מפרש אחאי מפרש מיני טומאות כרישא ויציאות
ומראות כל חד וחדא ומדא במסכת דידה להכי לא פרשינו שהן
בהאי מסכת והאי דמנינהו הכא משום דדמו להדי בשמים שהן
ארבע: ידיעה כפחלה. שיער שנטמא: וידיעה בסוף. משאכל
אח הקודש בעגלה או נכנס למקדש ואלא ונדע לו שנטומאה אכל
או טומאה נכנס: והעלם בפיסוס. כשאכל אח הקודש נעלמה
ממנו טומאה או קודש וכן הנכנס למקדש נעלמה ממנו טומאה או
מקדש: הרי זה. בקרבן המפורש באותה פרשה (ויקרא ה) לעשיר חטאת
במה ולעני עוף וללל שדללים עשירית האיסה והיא מנחת חוטא
האמורה בכל מקום וזהו לשון עולה ויורד לעשיר עולה ולעני יורד.
ובגמרא [ד:] מפרש מנא ליה דכדיעה כפחלה ובסוף והעלם בימים
כתיב: שעיר הנעשה בפנים. שלשה שעירים נעשין לצבור צויה"כ
אחד מתן דמו לפנים וחכירו משתלה לעזאזל כמו שכתוב כחכרי
מותא ואחד קרב במונח החיון כמקסין והוא כתיב כפרשת פיתחין
עם שאר כל מוספי המועדות: סולה. להגין עליו מן היסוחין
שאע"פ שאינו יודע שחטא יש לו ללא שכל השוגגין לריכס כפרה

לכשירעו אלמא קודש ידיעה עושים הן: עד שיעור לו. שאכל קודש בטומאה: אין בה ידיעה כפחלה. שלא ידע בטומאה ויזכר זה לא
יבא לכלל קרבן עוד לעולם שהרי אין קרבן בא אלא על שיש בו ידיעה כפחלה: שעיר הנעשה בחוץ ויום הכפורים מוכר. ויום הכפורים
הוא נעמו ומעיל עם הקרבנות שנאמר (ויקרא כג) כי יום כפורים הוא: שנאמר. בשעיר הנעשה בחוץ ושעיר חטאת אחד מלכד חטאת הכפורים
והוא שעיר הנעשה בפנים הקיסא לך הכתוב ללמד שעל מה שזה מכפר זה מכפר: מה פנימי אינו מכפר אלא על דבר שיש בו ידיעה. כפחלה
דחי ילפינן כהדיא בגמ' [לקמן י:] דלינו מולה אלא על דבר שיש בו ידיעה כפחלה: אף חיוין אינו מכפר אלא על דבר שיש בו ידיעה. [מ"א מינהו ידיעה
בסוף ולא כפחלה דלא אחא לכלל קרבן ומכפר זה כפרה מגורה בלא תלייה. וא"ת כיון שהוקשו יכפרו שניהם על שיש בו ידיעה
כפחלה וי"מ לטומאה שארבעה בין זה לזה הא פריך בגמ' (דף טו: חס) ומני לה: שעירי הרגלים. כלל הרגלים נאמר (שעירי חטאת. וטמא) [לקמן טו:
מפרש מנא ליה דאשאי בה ידיעה לא כפחלה ולא בסוף מכפר: ר"ש אומר שעירי הרגלים מכפרים. עליה אכל לא שעירי ראשי חדשים:
על